Samenleving

Onderdoor 25
Postbus 30, 3990 DA Houten
Telefoon 030 639 26 11
Fax 030 639 28 99
E-mail: gemeentehuis@houten.nl
Internet: www.houten.nl

Adviesraad Sociaal Domein
t.a.v. de heer Godschalk, voorzitter
via: adviesraadsd@houten.nl
en: bgodschalk@ziggo.nl
en: haraldjonker1@gmail.com

datum	Uw kenmerk	Uw brief van	Ons kenmerk	Bijlagen
4 maart 2025			860700	

Onderwerp
Reactie op advies Verordening Leerlingenvervoer gemeente Houten 2025

Geachte heer Godschalk,

Op 23 december 2024 heeft de Adviesraad Sociaal Domein Houten een adviesaanvraag ontvangen betreffende de verordening Leerlingenvervoer gemeente Houten 2025. Wij hebben u daarin gevraagd om voor eind januari 2025 advies uit te brengen op dit onderwerp. Op 29 januari jl. hebben wij dit advies van u ontvangen. Wij zijn verheugd dat dit binnen de gevraagde termijn gelukt is.

Wij danken u voor het uitbrengen van een advies op de verordening Leerlingenvervoer gemeente Houten 2025. Wij waarderen dat u zich heeft gebogen over dit onderwerp. In uw advies gaat u in op de vragen die wij u hebben voorgelegd, en daarnaast spreekt u uw waardering en uw zorg uit en geeft u een aantal algemene adviezen. Via deze brief laten wij u onze reactie op uw adviezen weten.

Waardering en zorg
Wij waarderen uw erkenning voor onze regionale inspanningen, zowel in de aanbesteding als om tot een regionale verordening te komen. U stelt dat u het betreurt dat leerlingen, ouders, scholen en vervoerders niet zijn gehoord bij het opstellen van de verordening. Dit hindert u in het geven van goed advies. Deze partners zijn niet betrokken, omdat deze nieuwe verordening een actualisatie van het bestaande beleid betreft en daarmee de vertaling is van de inkoop en het nieuwe contract. Daarnaast is een verordening vooral een technisch document waarin de kaders voor het toekennen van een vervoersvoorziening vastliggen. Daarin zit weinig vrijheid, omdat veel vast ligt in de onderwijswetten. Het is in onze ogen geen geschikt document partners bij te betrekken, er zitten immers weinig keuzes in om te maken. De beleidsregels zijn het juiste document om beleidsmatige keuzes vast te leggen. De beleidsregels zullen na het vaststellen van de verordening door de Raad aan het college voorgelegd worden ter besluitvorming. Er zal geen adviesaanvraag bij de Adviesraad gedaan worden voor de beleidsregels.

De vervoerders heeft als partner een net iets andere positie. Zij zijn niet direct betrokken bij het opstellen van de verordening, maar de vervoerders zijn betrokken bij de aanbesteding en hebben door middel van de Nota van Inlichtingen aan kunnen geven of bepaalde zaken wel of niet haalbaar waren.

Algemene adviezen

- Werk bij de aanvraag, de beoordeling, toekenning, het opstellen van vervoersontwikkelplannen en het inzetten van een vervoerstraining altijd vanuit vertrouwen op het eigen oordeel van leerling, ouder(s) en deskundigen.

Reactie: ouders en leerling zijn betrokken bij het opstellen van een persoonlijk vervoersontwikkelingsplan – dit is geborgd in de verordening. Als het gaat om de beoordeling van een aanvraag, hechten wij veel waarde aan het advies van een onafhankelijke deskundige. Dit is iemand die zonder belang de mogelijkheden of beperkingen van de leerling in kaart brengt. Dit is nodig om het vervoer beheersbaar te houden. Daarmee bedoelen we dat we als gemeente de verantwoordelijkheid hebben om het vervoer betaalbaar te houden, maar ook om te zorgen dat het vervoer beschikbaar is voor de kinderen die hier recht op hebben.

- De adviesraad is van mening dat het van groot belang is dat de begrijpelijke en overzichtelijke informatie, voorlichting en communicatie met ouders en scholen vanuit de gemeente en vervoerder een belangrijk onderdeel dient te zijn van het werken met de verordening. We stellen in dat kader heel concreet voor om een publieksversie van de verordening te ontwikkelen om op taalniveau B1 en bij veranderingen van de verordening en het dagelijks vervoer leerlingen, ouders en scholen steeds te informeren.

Reactie: Een verordening op B1 niveau is onwenselijk, omdat B1 afdoet aan de juridische houdbaarheid van het document bij onder andere beroep en bezwaar. De verordening zal hierop niet aangepast worden. Het is wel goed mogelijk om de algemene voorwaarden om voor een vervoersvoorziening in aanmerking te komen op de website van de gemeente te plaatsen, daarbij rekening houdend met het B1 taalniveau. Wij zullen bij de implementatie van het nieuwe contract hieraan tegemoet komen.

- Bij de beoordeling of een leerling mogelijkheden heeft om zelfstandig te reizen richt de aandacht zich bij de aanvraag terecht op de verantwoordelijkheid van ouders. Zij kennen hun kind het best. Alleen bij verschil van mening kan het zorgteam betrokken worden. Leg afspraken schriftelijk vast met een evaluatie moment.

Reactie: Afspraken en evaluatie worden geborgd in de beleidsregels.

- Betrek leerlingen en ouder(s) proactief bij besluitvorming en evaluatie. De adviesraad vindt dat hun mening leidend moet zijn bij het toekennen van leerlingenvervoer, het opstellen van een vervoersontwikkelingsplan, het inzetten van een vervoerstraining en het vaststellen van criteria waarop na verloop van tijd wordt geëvalueerd. Het is gewenst voor leerlingen met ernstige problematiek een meerjarige beschikking af te geven. Deze leerlingen en hun ouders ervaren het als belastend om jaarlijks een nieuwe aanvraag te doen.

Reactie: Ouders en leerlingen krijgen een rol bij het opstellen van een vervoersontwikkelingsplan, en het inzetten van een vervoerstraining. Ouders en leerling kunnen echter niet leidend zijn bij het toekennen van leerlingenvervoer. De verordening geeft kaders wanneer een leerling wel of geen aanspraak maakt op een vervoersvoorziening. Wanneer een leerling recht heeft op een vervoersvoorziening wordt vervolgens bepaald welke. Deze kaders zijn nodig om het vervoer beheersbaar te houden.
De mogelijkheid tot een meerjarenbeschikking zit in de verordening en wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels.

- Tip: Maak gebruik van het curriculum van het VSO waarin zelfstandigheidstraining een onderdeel is. De vervoerstraining kan mogelijk aan deze doelen worden gekoppeld. School en gemeente kunnen elkaar hier aanvullen en versterken.

Reactie: Wij zullen hier rekening bij houden bij de implementatie van het nieuwe contract.

Adviezen Verordening Leerlingenvervoer gemeente Houten 2025

- Advies 1: Hoofdstuk 1, artikel 1. Definities: Deskundigen: Er worden diverse deskundigen genoemd die een rol kunnen hebben bij de aanvraag en toekenning. We adviseren het zorgteam van de school toe te voegen. Taal: Leerling met een beperking: In deze verordening is gekozen voor beperking in plaats van handicap. Het verschil in betekenis is gering. De

adviesraad adviseert om te spreken van een leerling met een specifiek ondersteuningsbehoefte. Dit sluit dan aan bij de terminologie die in het gespecialiseerd onderwijs en in het samenwerkingsverband wordt gebruikt.

Reactie:

- Deskundigen: zorgteam van de school valt onder de definitie die in de verordening wordt gegeven, zo blijft de definitie breed.
- Taal: beperking vervangt het woord handicap en sluit daarmee aan bij de positieve definitie van gezondheid van de World Health Organization (WHO). De beperking is in de verordening zo gedefinieerd dat het versmald is tot *de beperking die er voor zorgt dat een kind niet zelfstandig naar school kan*.

- Advies 2: Hoofdstuk 2, artikel 5. Beslistermijn De adviesraad adviseert om op te nemen dat de beslistermijn in enkele gevallen ook kan worden ingekort. In de praktijk kunnen termijnen van 6 of 8 weken in enkele gevallen belemmerend werken. De verwijzende school heeft soms meer tijd nodig om het dossier voor de toelatingscommissie tijdig volledig te vullen, waardoor een toelaatbaarheidsverklaring wordt afgeven in de zomervakantie. In dat geval zou een vervoersverklaring ook sneller afgegeven moeten worden in het belang van een goede start van de leerling op de nieuwe school.

Reactie: het gaat om de maximale beslistermijn en inkorten van de beslistermijn kan altijd. De beslistermijn is mede afhankelijk van derden bij wie informatie opgevraagd moet worden. De beslistermijn is helpend om hier vaart achter te zetten. Wanneer de informatie bij de gemeente compleet is, volgt een besluit en wordt het niet onnodig opgerekt tot de maximale beslistermijn.

- Advies 3. Artikel 5 uit de verordening van 2021 is geschrapt. De Adviesraad adviseert de gemeente om jaarlijks een gesprek te organiseren met vertegenwoordigers van: de leerlingengroep, de oudergroep, scholen, vervoerders, leerplicht en sociaal team om de uitwerking van de verordening in de praktijk te bespreken. Naast de ‘Tops’ kunnen ‘Tips’ leiden tot verbetering van kwaliteit en het samen zoeken naar oplossingen. Bij betrokkenen bestaat deze behoefte. Een mooi voorbeeld uit het gesprek met de schooldirecteur is dat leerlingen uit groep 8 in staat zijn gebleken om de planning van de rit zodanig aan te passen dat de reistijd werd verkort en te laat komen kon worden verminderd.

Reactie: Wij nemen dit advies ter harte bij de implementatie van het nieuwe contract.

- Advies 4a. Hoofdstuk 3, artikel 17, punt 2d. Vervoersvoorziening naar stageadres. De adviesraad adviseert om geen maximaal geaccepteerde afstand te hanteren als het stageadres niet gevonden kan worden op de route van de woning naar de school. Stage plekken voor leerlingen met een specifieke begeleidingsbehoefte zijn niet gemakkelijk te vinden en bovendien zoeken stagebureaus, vanwege de begeleiding, in nabijheid van de school. Als er een geschikte plek is gevonden die aansluit bij de begeleidingsbehoefte is het in het belang van de leerling, het stagebureau van de school en het bedrijf dat er snel kan worden gestart. Overleg tussen stagebureau, bedrijf, gemeente en leerling over de afstand neemt dan onnodig veel tijd in beslag en vergroot onzekerheid en stress.

Reactie: Wij begrijpen uw verzoek. Echter, hebben wij als gemeente ook een verantwoordelijkheid om het vervoer beheersbaar te houden. Wanneer er geen maximale afstand gehanteerd wordt, is het in principe mogelijk dat leerlingen erg ver reizen, lang in het aangepast vervoer zitten en zou het zelf mogelijk zijn dat elke leerling individueel vervoerd wordt om op het stage adres te komen. Dat is niet het uitgangspunt van het leerlingenvervoer. Bovendien gaat dat ten koste van de capaciteit en de chauffeurs in het vervoer en heeft dat direct consequenties voor overige leerlingen in het vervoer. Het overleg dat u beschrijft is juist nodig om te zorgen dat we het vervoer *in gezamenlijkheid* beheersbaar houden. Ouders, school, stagebureau en bedrijf hebben hier ook een verantwoordelijkheid in.

- Advies 4b. De Adviesraad adviseert aandacht te besteden aan het vervoer van leerlingen vanuit een school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs naar een stageplek bij een zorgaanbieder. De Adviesraad ziet dit als een gewone leerplek wat vanuit deze verordening probleemloos geregeld moeten worden. We horen echter dat er bij het vervoer van deze leerlingen veel onduidelijkheid is en problemen zijn en dat veroorzaakt veel stress bij leerlingen en ouder(s). Wij adviseren de 4 gemeente in het belang van deze leerlingen dringend om, bij voorkeur in Lekstroomverband, een netwerkbijeenkomst te organiseren met zorgaanbieders, scholen en gemeente. De Adviesraad hoort over een half jaar graag welke oplossingen zijn gevonden voor deze kwetsbare leerlingen.

Reactie: Deze opmerking valt niet binnen de portefeuille van het Leerlingenvervoer en de gemeente is niet primair verantwoordelijk voor het verzorgen van stageplekken. We zullen wel nagaan of deze behoefte in Lekstroomverband speelt en aan de hand daarvan vervolgstappen bepalen.

- Advies 5. Hoofstuk 3, artikel 8, punt 4. Algemene bepalingen. De Adviesraad adviseert:
  • om dit punt aan te passen en verantwoordelijkheid van ouder(s) te veranderen in aanspreekbaar zijn van ouder(s) in geval van gedragsproblemen in de taxi.
  • om vervoerders en scholen te stimuleren actief te werken aan training van en voorlichting aan chauffeurs met als doel te groeien in het aangaan van de pedagogische relatie met de leerling. De verordening leerlingenvervoer gaat over kwetsbare leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften voortkomend uit stoornissen, ontwikkelingsachterstanden of door in het leven ontwikkelde stoornissen. Het gedrag wat daaruit zichtbaar of hoorbaar is wordt in sterke mate bepaald door omgevingsfactoren. Het zoeken en vinden van de juiste vorm van reageren vraagt pedagogische tact. Ouders kunnen vanuit hun verantwoordelijk worden aangesproken om mee te denken en zoeken naar optimale omstandigheden tijdens het vervoer. Het gaat o.i. om een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Reactie: In de nieuwe verordening wordt explicieter verwezen naar de eigen verantwoordelijkheid van ouders. De gesuggereerde aanpassing in artikel 8, 4e lid draagt daar niet aan bij. Vervoerders en scholen spelen ook een rol in de training en voorlichting aan chauffeurs; voor vervoerders is dit geborgd in het nieuwe contract. Daarnaast werkt de vervoerder aan een protocol bij onaanvaardbaar gedrag in de taxi, en hier draait het om het in gezamenlijkheid zoeken naar een oplossing.

Ter afsluiting
Ter afsluiting staat er nog één punt in uw advies:

- De adviesraad verzoekt verder het college een *rapportage van een evaluatie* van de gewijzigde verordening met betrokkenen uit de groepen leerlingen, ouders, scholen, vervoerders, leerplicht en sociaal team een jaar na het raadsbesluit van 15 april 2025.

Reactie: Wij zullen na 2 jaar het nieuwe contract, de gewijzigde verordening en de beleidsregels evalueren en de Raad hierover informeren. Rapportage aan de ASD valt op dit moment niet onder de afspraken die er gemaakt worden w.b. de samenwerking tussen de gemeente en de ASD.

Als u nog vragen hebt, kunt u contact opnemen met Carlijn van der Zee via telefoonnummer 06-5005 3607 of per mail via carlijn.van.der.zee@houten.nl.

Met vriendelijke groet,
namens het college van burgemeester en wethouders

Denise Calje
Teammanager Samenleving